

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Risbäl

Om di hittade någon som hade liggit i dött,
så kastade di opp is på så stället, där han
lä. Emellan Linnberg i Lyatorp (Skon u. Linnberg)
hittade di en som va dö. Han hetade Karl
Ogglund ä va på glasbruket ä hade vatt full,
dä va jilavatt, ä lä va en te i sällskap, ä
skulle gå hem. Ä där hade di dust ihop en
risbäl, ä vebken som gick förbi, des må sig en
gen älla, en raka, så att dä inte skulle dö
bot utan att dä skulle hållas ve marst. För en
femti ä se va dä list te, att di kastade dit
Om di har sagt dit se, så vet ju inte.

Svaland

Tunga

Lindor

1952

Per Thorsen Persson
bor på Linnberg
jula 1857 - i Lyatorp

Im.
Kongens båd

Kapt. Thoretén Peterson
3470

Kyuden in 1932 Ber. Joh. Eriksson 1859.

Offen till träd.

Ja hörd, att di brukade offen te träd, för att du
skulle bli välvärdig ä då skulle gi dom väl.
Då va nu andevärlden, som skulle komma ä
ta reda på 'at

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den sökande prästen i Linneryds prästgård.

Kyrkoherde Lundeén / fröt bl i fides nummer i gram-
ficantingen Linneryd / han velle göra sig på sö-
ke. Han trodde, att Linnée (en gammal präst) gick
i Linneryds prästgård. De sa, att Linnées fru hade sitt
kors tik, när han va dö. Å di sa, att när Lundeén
installerades (1922) så ba han biskopen, att han
skolle ställa å'at Å han velle göra opp grav å
undersöka'at.

4

Mr. Kåge. Finken on

3470

Mrs. T. A. P. P.
Tugosyo

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Swäl mäst botas.

Prästen Sjötörn hau va sä swäl, sä drängarna, som
gjävade ho hvarri, di fick brau hvet ä festen.

Sä va döi en dräng som skulle mä prästen på
sjö ä vittja. Ä di fick gott om brauen. Men
va brauen hau to opp, skou hau hvet ä ä kostade
dä i biten, ä resten kastade hau i sjö "Ja
gör du sä jä", sa prästen. "Dä är väl ingenting ä
hau", sa drängen, "dä duger väl inte ä äta, dä ä
dä väl brau hvet, som jä, för jä hau dä aliefält
annat". "Ja, ta hem brauorna", sa prästen, "sä
ska vi väl jä." Ä teu fick di feste.

Småland
Konga
Fjäder 1932
Sval präst hus.

1932 Thorsén
3470
Föd. 1859 i Hylmarby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Då va en präst här, som hetade Sjörén. Di ha-
de allti för sig på den tiden, att di skulle törska
på kyrllarna, ä dä feck di göra te prästens må.
Men drängarna besnade på då då, så en
kväll, när då va skout, då va blockstapel i
gården på den tiden, så to di en vit väv ä led
de dit ä band i replet ä gå'va lite ä äta. Ä di
band'na så kort, så va det långt, så slöt
högsta blocken. Prästen han töide då då,
men han töre inte gå dit ä så va då va. Men
så to han Biblen ä skulle läsa bort'at. Men han
töre inte gå dit. Ä drängarna di sto ikring honom
ä laddes di va räddes di må. Men di så frö-
drängen, att då va nog för di törsade på kyrllar-
na. "Ja, då låter vi bli då då," sa prästen. Men
när då va gått en tid, så töckte han, att då va för
ledit för.

3470

Svälpt äst luvos (forts)

drängarna, så di fick börja i tiorke på kvil-
larna igen. Ven då gnedi me då där igen,
i då stapp di'at.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Smittesed
Kongu ud
Bjude m. n

Allyn. Thosten Pettersen

3470

Tjugoårjo

Bergtagning Trolleu i Abbakuse / Hofinautorp / 7. 1859

Pre.

fr. Erikson

Då va en, som di kallade för Tofrankau, hon gick
på socknen (ambuleraude fattighjorn). Hong va
bergtagen i Abbakuse, å hong hade valt där
hos trolleu. Hong va må kom, när di gick på
sjöbotten om höllarna te kom utorpå beu-
gav å to mat å dricka å en kväll, hong va
gärd dit å skolle gå ätte dricka, då kom dä
en utå pirona, å då gick Tofrankau unne ar-
men på'na, så hon skubbade å'na hättan,
som gjore'na orgulig. Å då kom hong inte gå
sjövägen utan ble fri. Då skolle va en månska
som va döpt å kommen vad, som di skolle gå
unne armen på å skulla å hättan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Skym antoy
8

Småland
Konga

gjordt 1932

Upprättat i Gjöckarna.

Gjort Thord Peterson
Bl. Joh. Eriksson
3470 Född 1859
i Kjöckarna

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

För bekräftelse på att konjugations-
garna ogifta fruntimmer, i hessagöckarna
ogifta barn.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Outöga

Di brukade så, att då va di som komme göra lite
må ögonen, om di kom i tittede på ett arbete. I
Ugvanäs, där va di så rädda för Dahlmans Kajsa,
när di skulle sätta opp en vån. Kom lung, du
brast tvärra den ene gången älle den sure. Du
skulle väl cartlien va ilaka människor

Om di skulle gå i utvätta ett arbete älla ett äran
i mötte en vis person, så va du liksom bra i
vännan när du sammas (geant) för du lyckades
inte.

3470

Luggoruan i Ladugårdas.

Di bouade in luggoruan i lagaertivöblarua.

Dä va dä häi oppi i Falrbäckeu. Aldo (A. Fried)
hittade en hel kopu dä, när han rev.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Kupen
Bou fråga

Uord och berättelse.

En kvälle ble stjiten i Lindskult, så talte
 far min om. Di va tre bröder, som va kallade,
 i di hade gått på var sin distriktes, i di hade
 bestämt möte i Lindskult i ha logi där i den-
 ne kom från beurslagen i skulle gå dit. Så
 va där en pojke från beurslagen, han kallade Au-
 seus i Lillagan, i han hade vatt skyldi honom,
 han hade bogat vänting i honom. I han ha-
 de vatt sinne där i beurslagen Lillagie i hade
 vatt sine i krävt honom i sagt, att han skol-
 le gå te Lindskult i hans bröder skulle träf-
 fas där. I när han hade gått, sprang pojken
 åter honom med bösen i stöt honom. I di
 häbbade sen många stöcken i pinade i sin-
 vis i inte kunne få reda på, vem som hade gjort
 så där. I pojken hade tät en väsen i tät med

Mord och oviåttning (fort.)

sej han ble hellyggen sen i Tugelsta i min
fars bandom. Då kom sej så, att då va ett par
bänder i bumerlagge, som så komom, när han
kom a hade borsan där nere, där ännu rinner
över. Ä han häbrade inte, men di häbrade honom
igen. Han tänkte väl, di inte skulle känna
honom i rappst men sen tänkte han sej för ä
stannade ä frågade, om di hade sitt lous hund.
Sen sprang han ä sen fick di höra skottet. Ä då
hördes te Tängen ä min farfar hörd'at ä sadade,
venn då va, som va ite ä shot så sent. Ä hos
Kistee i Ugnas hade pippen vatt ä stoppat in
pengar i stensten. Ä di pivade honom så länge
han sae, att di braud för honom handbjoran ä
lät honom hänge i dan hele vätterna, så floen
rann fram under vagnerna så snart som tjäna

Med och berättelse. (fort.)

Ä i Linnhult hos Kristens dotter va han, ä där stop-
pade han in värdhusen. Sen te slut så började där
ä bli prat ä prat om att han hade mött di där
bönderna ä då te di honom i förtid, ä han betän-
de'at te slutet när di hade hatt honom en te, ble
han helsuggen i Torgelst, ä på samme gång va där
ett fruntimmer, som ble helsuggen. Hon var spien
Medanis (öven det i Gudeas-trakten). Hon hade hatt
en fästman, han hetade Wollman, ä di hade blitt
kontant, ä hon hade balt en helig wasser kring-
lov ä så hade hon stämt möte när hon var. Ä
han feck, ä han hade gett te en annan kvinna, som
han sållskapade när, ä en hel lopp. Ä wäringu, som
ä di där kringloran ble sjuk, ä där ble underök-
ning ä där va arsenik i dem. Ä hon ble hels-
uggen på samme gång som Anders i Lillagan. Min

Mod och avrättning. (fats)

farsen va mä där i höll spetsgård, när di halv-
högg, för då to di ut för att di inte skulle kom-
ma ta dom fria. Min far sae, att han velle gå
mä i hälla vabt, men han trodde, att han inte
skulle bli gotsen. Men Anders han va si mjukt
då va en sän byggt pojke då där egentligen. Han
läste i förmante först i läste i jöng en vers
utå en utå afton svalmeren. Då va "min" bländes
bländes av (440:5) i si lae han sae ner mä hast
på kubben. Men fruntimmerat häjode i vislade
som ett beotus, men si lae di "na" vee. Min
far va en 14-15 år, han va född 1827. Han va så rys-
lit väl hällen den där pojken, Anders i Lillaåsa.
Di fide höra te stou rätt si moike at läro, i
hade di näst viltit även; si va där inte näen, som
di trodde si väl, i di ordade allti komu.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Avvärlades blod.

Då va vi fallt, som va framme i to blo då
skulle va te i bota sjukdom.

16

Dödingaben som skydd mot stöld.

En del hvalvar hade ett dödingaben, för att de inte skulle kunna stjåla näst, för då kunde de inte gå där, förvärr han lojade 'at. Då var en i Ömerbyagen, som hetade Soumerison i Rangvick. Han gick i silde glas i han hade folkaben på sej. Å så hade han logi på ett ställe en natt, i då kareu (på stället), de lå i ett rum, så ble han i behov om i stia opp, i när han hade vatt sete i pissat, hvalven hade sin bog ströas där, så gick han dit i böjide plankor i plöckade te sej lite. Å när han hade plöckat te sej lite i skulle gå där, så kunne han inte komma ut fläcken i inte kunne han lägga 'at tobaka. Å hvalven lå där, om han sov älla han var lättes (lätades) då vet ju inte, men han talade om, att keningen böjide i viska: "Gack där, om kareu vaknar, i du olöblö." Men han

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

Lödingabarn som skydd mot stöld. (fort.)
vilde inte må å gå häv. Kärningen hos ble så el-
tesrad, som han: "ja han inte gå häv", skick han.
Då var knallen: "Du skulle inte vatt förvaten
(nyfiket), där ska du få stå de uor uor, så folk
får se; han du har boret dej'et." Men han sa,
att han skulle slippa, å han loade, att han
inte skulle gå u'et.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

Bergsradet Aschau och Tien.

Det var man (medan) prosten Andersson, ja
han lät för honom, man han var komminister i
Eksberga. Då kom den Gude ä ville ta bergs-
radet, för Tien var väl given, som de hade ackon-
derat om. Bergsradet ville vänta ä di säll där ä
dividende. Då lät han skicka ätte prosten
Andersson, han var väldobesjattad här på trak-
ten. När prosten kom dit, så va där två liba da-
na som bergsradet så han kom ut skilja
som ät. Men då sa han: "Den som ä döpt i Fa-
ders, som ä den Heliga Andes namn, som fram
ä hälsa på nej." Men då kom bara bergsradet
han ä hälsade. Då skoll prosten driva ut
den Gude. Han bowade ett litet bit när sin bein
i frästeblyt, ä så to han i sta när ä läm. Ä di
quall den Gude ä skrik: "Störr hit, störr hit!" Men

3470

Bergvärdet Aschau och Lin. (foto)

posten han ga inte nå se; å te slut fröand-
lade han sig te en röle å försvann.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

3470

Bergslandet Aselius "återkomst"

Bergslandet hade sagt att han skulle komma igen, när då va handia ä gån. Då skulle han komma igen te Läsby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

Ställa hem tyvgod.

Då va di som gick ä' see, att di kunne ställa nu,
 så di ble tvungen ä' ställa hem, va di hade
 stölet. Ferdinand Sjelin ble ä' när sin penge-
 pung, när han hade sålt sitt ställe i Ugnas
 Då va vist 700 hundra kronor. Då gick te sä,
 att Karl Gustavsson fä' i fjeder köpte stället,
 ä' när di hade handlat, sör di sig falla, Sjelin
 ä' kall ä' vära stöcken te, ä' di skulle di brottjas
 ä' då va Steven när, för di köpte beämnin ä'
 kronor, för han brände. Ä' då när di brottjades så
 te Steven pungen ä' när Ferdinand ingstrade
 te, så märkte han ju, att pungen va borte. Ä'
 han kunne inte få rätt på 'an igen. Han va hos
 många stöcken bloka. Han va hos en, som betade
 Raudgren, som bodde i Långgärd. Han skulle visa
 henne, vem som hade tat' an. Då skulle di si i en

Ställa hem tjugoårs. (fort.)

kättilen med vatten. Men då gick inte. Han
fick väl se sin egen bild. Rundgenen ga den
beskeden, att "den som har pengapåsar, här
ä' lika konni som ja". Han komme inte främa
konnen te ä' ställa'au tebaka "huru vill du", sae
Ferdinant, att han sae, "si sku ja sticka ögat ut
konnen." Men då sae Ferdinant, att "då velle ja
inte". Ferdinant har talat miat för mej. Johan
i Tungen köpte den pungen sen på aktionen
att Stenen, ä' då fick de bevis.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Söderkörn i jättstämman

Di hade för sig, att när di hittade hela säcken
i brödet, då skulle di lägga i börsan, när di
jagade. Di skulle inte ta'at, om di sig'at i
kakan, men om di foik'at i munnem, så skol-
le di ta i laddu nä'at. Åi då har ju löst sen
i en bok åi där sto, att om di skulle slijta på
själve faan, så skulle då ta.

Övernatuliggjakt.

Då va en snu på d'ärb, som hetade Hammar-
stöm. Han va ihop ä söp med sina stöcken en
gång, ä då så han va om en kaana brännvin,
att om någon skulle han skjuta en tjäder-
toppen på byggningsstället. När då ble dagning,
ä hi va med di anse ä skulle si att han gör'at,
si gick han ut med börsen ä ställde sig på
backen (här ungefär gjäddplanen), ä hi kom tjä-
dertoppen ä satte sig på läbet ä han sköt
honom.

Förgjord bössa.

Pär i Tängu han va ute en gång å skulle skjuta
en tjädeutoppa på spel en rövare, å han wö-
ke riktigt fide höra en tjädeutoppa ve slättisar
å han gick te toppen å sköt honom fristå, å
nå han hade skötit, så skulle han väna opp
å see på bössan, å då höide han, att haglen
samlade i pipan. Då försto han, att då va
fulthap. Å då va då en annan, som va ute ätte
samma toppen å han sköt honom i skänke ut
bössan för Pär. Då gick han hem, så hällde han
i olja i pipan på bössan, då va en mynningslad-
are, å då skulle rinna ut genom då lilla hålet,
då man sätter i kvalihatten å då ätte kom den
annu, som hade gitt ut, för så länge som oljan
var så länge fick han hålla bössan nere. Den
annu då kom han å sa, att han skulle hjälpa

3470

Förmynd bösser. (fort.)

honon. Då gic han, men då fick han lova,
att inte göra så mer gånger.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

Bottrullade mss.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

Levdelevad i Brucshaga han hade skottit två
orae, som han skulle gå te Lessbo må i säl-
ja. Men när han kom fram ä skulle sälja
kom, så va då bara två maskar i korgen.
Han gick te den där, som han misstänkte,
ä han lovade, att han inte skulle gå om'et.
(gå så en gång till).

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

Ta andras svar.

Då gick te på då vist, att di sette häman på
fädrygan i satte i ä hänade ä så skick
di: "Så långt som detta ropet hör, ä all vjöl-
ken ä svöret vitt!" Då skolle va dyvund-
erudas natt.

Edoactas Hanna på Uddabroäven/Edvard levas äv/
kung sto för baa väv ä sen på levas dyngan
ä hänade ä skick. Skribet löides hit opp te
Algotas ä Ida Nyggen tror på då där ä i de,
för kong hade allti så mycke svar ä sälja, som
Edoat gick te Ljöbo ma.

3470

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tellers

Tellers konue förgiva både i konue la uijlben
sian varandra.

30

Bonafid
Kongar
Ejnder
1832

Magn. vs. Margiten Pettersen
1809
Född 1809, Kopparberg